

PRISIKĖLIMAS



Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Dievo Apsireiškimas ir Apsireiškimo perdavimas

Mieli, broliai ir seserys Kristuje, pamąstykime apie Dievo Apsireiškimą žmogui. Žodis „apsireikšti“ – tai pasakyti kitam tai, ko jis visai nežino arba tik labai neaiškiai nujaučia. Dievas sutvėrė žmogų pagal savo paveikslą ir įrašė jo širdyje troškimą Jį regėti. Štai kodėl žmogus, nesvarbu, koks būtų jo išsilavinimas, pažiūros, įsitikinimai, pastangos tvarkyti gyvenimą savarankiškai, jaučia nuolatinį ilgėsį. Tas ilgėsysis anksčiau ar vėliau atveda prie Dievo. Jei susitikimas su Dievu neįvyksta, žmogus taip ir palieka šį pasaulį – nelaimingas, jausdamas vienišumą, nepatyręs tikrojo džiaugsmo ir laimės.

Sutvėręs pirmuosius mūsų tėvus, Dievas juodu palaimino ir pakvietė į artimą bendrystę. Pradžios knygoje skaitome, kad Jis „įveisė linksmybių Rojų, jame patalpino žmogų“ (Pr 2,8) ir, jam apsireiškęs, nurodė: „Valgyk iš visų Rojaus medžių, o iš medžio žinojimo gero ir pikto nevalgyk“ (Pr 2,16-17). Žmogus, piktojo sugundytas, panoro prilgti Dievui ir nusizengė Jo įsakymui. Įpykęs Dievas tarė žmogui: „Kadangi valgei iš medžio, iš kurio aš tau buvau įsakęs nevalgyti, žemė bus prakeikta dėl tavo pasielgimo: varguose tu iš jos maitinsies per visą savo gyvenimo dieną <...>, savo veido prakaitu tu valgysi duoną“ (Pr 1,17.19). Nepaisydamas pirmųjų tėvų nuopuolio, Dievas nenustojė ieškoti bendrystės su žmogumi. Po pasaulio tvano, sunaikinusio daug žmonių, gyvulių, įvairiausių gėrybių, Dievas apsireiškė Nojui ir per jį sudarė Sandorą tarp savęs bei visų gyvų būtybių.

Tačiau pasaulis vis blogėjo, žmonija vis giliau grimzdo į nuodėmių liūną. Tada Dievas išsirinko pavyzdinę vyrą Abraomą, pašaukė jį išeiti iš savo krašto, kad padarytų jį „daugybės tautų tėvu“. Apie tai Pradžios knygoje skaitome: „Aš esu Visagalis Dievas <...>. Aš padarysiu mano sandorą tarp manęs ir tavęs ir be galo padauginsiu tavo palikuonis <...>, tu būsi daugelio tautų tėvas“ (Pr 17,1-2,4).

Taip Dievas paskyrė Abraomą didelės tautos protėviu ir apreiškė, kad iš jo giminės kils Išganytojas. Šią žinią nuolat Dievas primindavo per pranašus. Pranašai, Dievo pasiuntiniai pranešti žmonėms būsimus įvykius, skelbė Izraelio tautos atpirkimą ir išgelbėjimą, apimsiantį visas tautas naujoje ir amžinoje Sandoroje. Jie

pranašavo, kad iš Izraelio tautos, „Dovydo Sūnaus, Abraomo sūnaus“ (Mt 1,1) gimsiąs Mesijas Jėzus.

Toks pranašas buvo ir Mozė, per kurį ant Sinajaus kalno Dievas paskelbė dešimt įsakymų. Po Mozės buvo dar daug pranašų, iš kurių žinomiausi – Izaijas, Jeremijas, Ezekielis, Danielis. Jų pranašysčių ištraukos dažniausiai skaitomos šv. Mišių liturgijoje. Dievas suteikdavo pranašams galios pasakoti apie būsimus įvykius, mokyti žmones, ką jie turi daryti, ko turi saugotis. Pagrindinė pranašų misija – pasakoti apie ateisiantį Išganytoją: kada, kur ir kaip Jis gims, kur gyvens, kokių stebuklų darys ir kaip išvaduos žmoniją iš piktosios dvasios vergijos.

Paskutinis pranašas, kuris skelbė greitai ateisiantį Mesiją, buvo Jonas Krikštytojas. Apie jį pranašas Izaijas kalbėjo, kad tai „Tyruose šaukiančiojo balsas: Taisykite Viešpačiui kelią! Ištiesinkite jam takus!“ (Iz 4,03). Jonas Krikštytojas buvo Jėzaus Kristaus amžininkas. Jam kviečiant į atgailą ir krikštą, apsireiškė pats Dievas, Įsikūnijęs Žodis – Jėzus Kristus. Žmogui tapęs vienatinis Dievo Sūnus yra galutinis Tėvo Žodis. Atsiuntus Sūnų ir padovanojus Šventąją Dvasią, Apreiškimas tapo visiškai išbaigtas. Šventasis Kryžiaus Jonas pasakė: „Dovanojėms mums savo Sūnų, kuris yra vienintelis ir galutinis Jo Žodis, Dievas šiuo Žodžiu mums pasakė viską iškart ir nebeturi ką pasakyti“. Taigi krikščionių išganyto tvarka niekada nesikeis, mes negalime laukti jokio viešo apreiškimo iki slovingai pasirodys mūsų Viešpats Jėzus Kristus. Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad, nors Apreiškimas ir baigtas, jis nėra iki galo išaiškintas. Krikščionių tikėjimas ilgainiui privalo laipsniškai atskleisti visą jo turinį.

Apsireiškęs per Savo Sūnų, Dievas parodė begalinį gailingumą ir neišmatuojamą meilę ne neapibrėžtai masei, o kiekvienam iš mūsų: tau ir man, teisiajam ir nusidėjėliui, turtingajam ir vargšui. Kiekvienas turime teisę rinktis ir apsispręsti: priimti tiesą – Dievo Žodį, kuris laiduoja išganyimą, ar jį atmesti ir likti tamsoje, be vilties išvysti šviesą. Dievas trokšta, kad visi žmonės būtų išganyti ir pasiektų tiesos pažinimą“ (1Tim 2,4), kitaip tariant, pažintų Kristų. Štai kodėl būtina skelbti Kristų visiems žmonėms pagal Jo paliepiamą: „Eikite ir padarykite

mano mokiniams visų tautų žmones“ (Mt 28,19).

Tai įgyvendinama per Apaštalų Tradiciją, kuri yra Kristaus žinios perdavimas nuo krikščionybės pradžios per skelbimą, liudijimą, institucijas, kultą, ikvėptuosius raštus. Apaštalai perdavė savo įpėdinams vyskupams, o per juos ir vėlesnoms kartoms iki laikų pabaigos, ką buvo gavę iš Kristaus ir sužinoję iš Šventosios Dvasios. Tad visa, ką tėvas per Savo Žodį Šventojoje Dvasioje apie Save pranešė, Bažnyčioje nuolat lieka ir veikia. Dievo Žodis, perduodamas ne tik per Apaštalų Tradiciją, bet ir per Šventąjį Raštą, kurie glaudžiai tarp savęs susiję ir papildoma vienas kitą. Dėl jų abiejų Bažnyčioje egzistuoja ir duoda vaisių slėpinys Kristaus, pažadėjusio su savaisiais pasilikti „per visas dienas iki pasaulio pabaigos“ (Mt 28,20). Apaštalų Tradicija ir Šventasis Raštas sudaro vieną šventą Dievo Žodžio paveldą, kuris patikėtas visai Bažnyčiai. Autentiškai aiškinti Dievo Žodžio paveldą patikėta vien tik Bažnyčios Mokymui, popiežiui ir vienybėje su juo esantiems vyskupams.

Taigi ką turėtume išdėmėti iš šios katechezės apie Dievo Apreiškimą?

Dievas yra mūsų gyvenimo tikslas, o tarnauti Dievui yra mūsų gyvenimo uždavinys. Vadinasi, labiausiai turime rūpintis, kaip patekti į Dangaus karalystę, nes tokia yra Dievo valia.

Savo valią Dievas žmonėms yra apreiškęs per pranašus, per savo Sūnų Jėzų Kristų. Jėzus Kristus yra galutinis Dievo Žodis. Daugiau Apreiškimų nebus. Tiesa, po Jėzaus yra buvę vadinamųjų „privatų“ apreiškimų, netgi pripažintų Bažnyčios valdžios, tačiau jie nepriklauso tikėjimo lobiui. Jie negali „pagerinti“ ar „papildyti“ galutinio Kristaus Apreiškimo, bet gali padėti jį geriau įgyvendinti.

Mūsų pareiga klausytis Bažnyčios Mokymo apie Dievo žodį, priimti jį ir liudyti šeimoje, darbe, bendruomenėje. Kad giliau pažintume Dievo Žodį, įtikėtume, mes kviečiami nuolat, kasdien bent po keletą sakinių perskaityti iš Šventojo Rašto.

Paklauskime save:

- Koks mano gyvenimo tikslas?
- Kokius uždavinius siekiu įgyvendinti savo gyvenime?
- Kaip asmeniškai prisidedu prie Dievo Žodžio perdavimo ateinančioms kartoms?

Kaip skaityti Bibliją?

G. Martin'as: Dievo žodžio skaitymas (I)

Skaitymas

„Nes kaip lietus ir sniegas nukrinta iš dangaus ir negrįžta atgalios, kol nepalaisto žemės, kad dygtų ir želtų joje augalai, kad neštų sėklą sėjėjui ir duoną alkanam, taip ir žodis, išeinantis iš mano burnos: jisai nesugrįš pas mane bergždžias, bet įvykdys, ko trokštų, ir atliks, ko siūstas“ (Iz 55, 10–11).

Dievo žodis įsiveržė į Abraomą gyvenimą beveik prieš keturis tūkstančius metų. Anuomet prasidėjusi apreiškimo versmė pasiekė pilnatvę Jėzuje iš Nazareto, ji ir šiandien tęsiasi mūsų širdyse.

Dievo žodis liepė Abramui palikti savo kraštą, tėvo namus ir leistis į naują šalį. Abraomo sutikimas pakeitė jo gyvenimą ir žmonijos istoriją: Abramą tapo

Abraomu, Dievo išnūnytos tautos tėvu. Dievas ir toliau bylojo savo žodžiu, per išrinktąją tautą apreiškdamas save žmonijai. Laikų pilnatvėje Dievo žodis tapo ne tik žinia, bet ir Asmeniu: Dievo Žodis atėjo su kūnu ir kaulais ir gyveno tarp mūsų. Dievo Žodis buvo ne tik ištartas mums,

Nukelta į 2 p.

Atkelta iš 1 p.

bet tapo vienu iš mūsų, žmogumi, vardu Jėzus iš Nazareto.

Šiandien galime gerti iš tos pačios apreiškimo versmės. Dievas mums apsišiekia, jis įvaikina mus kaip sūnus ar dukteris, Dievas per mums tariamą Žodį, Viešpatį Jėzų Kristų, duoda mums patį gyvenimą.

Dievas siunčia mums savo žodį, kaip anuomet pasiuntė jį Abramui, siekdamas mums apsišieksti, mus perkeisti ir sukurti sau tautą. Jo žodis nėra tuščias ar bejėgis, jis teikia gyvybę ir perkeičia.

Dievo žodis mums skelbiamas daugybe būdų. Jis sakomas per Kristaus kūną – Bažnyčią. Jis tariamas mūsų širdyse maldos metu, taip pat bylojamas Biblijos žodžiais.

Kai skaitome Bibliją kaip Dievo žodį, panyrame į Jo perkeičiančią galią. Šventojo Rašto žodžiais bylojantis Dievo žodis gali patraukti mus į gilesnę bendrystę su pačiu Dievu. Raštas tampa priemone, padedančia Dievo galybei mus apimti ir perkeisti atvedant į apstesnį gyvenimą.

Raštas kalba apie Dievo žodžio galybę. „Ar mano žodis nėra kaip ugnis? – tai Viešpaties žodis, – kaip trupinantis uolą kūjis?“ (Jer 23, 29). „Dievo žodis yra gyvas, veiksmingas, aštresnis už bet kokį dviašmenį kalaviją. Jis prasiskverbia iki sielos ir dvasios atšakos, iki sąnarių ir kaulų smegenų, ir teisia širdies sumanymus bei mintis“ (Žyd 4, 12). Tas pats galingas Dievo žodis yra skirtas mums, kad teiktų mums gyvenimą. Tai yra „Dievo galybė išgelbėti kiekvienam tikinčiam“ (Rom 1, 16). Jis turi galią „jus išugdyti ir duoti paveldėjimą tarp visų pašvęstųjų“ (Apd 20, 32).

Tai pamąstymai apie tai, kaip skaityti Šventąjį Raštą kaip Dievo žodį. Skaityti jį taip, kad pats Dievas savo žodžiu galėtų mums kalbėti, perkeisdamas mus ir mūsų santykį su Juo. Kalbame apie Dievo žodžio klausymą tokiu būdu, kad Jo žodis negrįžtų pas Jį tuščias, bet įvykdytų mummyse Jo valią.

Kasdienis skaitymas

Pirmoji pakopa klausantis per Šventąjį Raštą mums tariamo Dievo žodžio yra pradėti skaityti Bibliją – ir pradėti skaityti ją būtent kasdien.

Labai daug kas iš mūsų pradeda skaityti Raštą pernelyg staigiai startuodamas, pasiryždamas perskaityti Bibliją nuo viršelio iki viršelio, tačiau netrukus pavargsta, išsiblaško ir neįvykdo savo pasiryžimo.

Bibliją yra didžiulė knyga, pernelyg didelė, kad ją būtų galima perskaityti tiesiog iš entuziazmo proveržio. Jei norime kada nors ją perskaityti iki pabaigos, mūsų skaitymą turi palaikyti veikiau išipareigojimas negu entuziazmas. Jei norime, kad būtume panardinti jos mums skirtame apreiškime, mūsų skaitymas turi tapti integralia gyvenimo dalimi, o ne vien priešokiais daroma atsitiktine veikla.

Svarbiausias praktinis žingsnis, siekiant skaityti Bibliją kaip Dievo žodį, yra

išipareigoti skaityti ją kasdien. Kasdienis skaitymas neturi užimti daug laiko – penkiolika minučių yra priimtinas pradinis išipareigojimas. Tačiau šis išipareigojimas turi būti ištikimai vykdomas diena iš dienos – nesvarbu, kaip jaučiamės ar kokia skubotumo atmosfera mus supa. Šitokia ištikimybė reikalauja išipareigoti, tvirtai pasiryžti skaityti Bibliją kasdien po penkiolika minučių, kad ir kas atsitiktų.

Tokia kasdienio skaitymo programa yra pagrindas, leidžiantis skaityti Raštą kaip Dievo žodį. Žinoma, tik paties kasdienio skaitymo nepakanka. Skaityti reikia maldingai. Raštą suprasti turi padėti studijos, pasitelkiant mums prieinamas pagalbines priemones. Be to, mums reikia suvokti, koks Rašto vaidmuo Dievo apsišiekime, taip pat reikia kai kurių įgūdžių klausantis, kaip Dievas mums kalba Rašto žodžiais. Tačiau visi Biblijos supratimo įgūdžiai turi prasidėti ir baigtis mūsų Biblijos skaitymu, – kad mūsų gyvenimus galėtų perkeisti Tas, kuris kalba mums per savo žodžius. Šis gyvenbinis Rašto skaitymas turi būti integrali mūsų kasdienio dvasinio maisto dalis ir kasdienė rutina. Tai neturi būti panašu į ėjimą papietauti specialiomis progomis; tai turi būti tarsi kasdienis šeimyninis bendras valgymas, kuriuo dalijamasi diena iš dienos. Sveikintini ir periodiški intensyvaus Biblijos skaitymo laikotarpiai, panašiai kaip kartkartėmis sutuoktiniams ugdant bendrystę gera kur nors nueiti kartu. Kaip kasdienis valgis mus maitina, kasdienis Rašto skaitymas teiks Dievo stiprybės kasdienio gyvenimui. Nekasdienį skaitymą galima palyginti su nepakankama, nevisavertiška dvasine mityba.

Mūsų augimas ir panašėjimas į Kristaus atvaizdą prasideda su mūsų krikštu Jėzuje Kristuje, o baigsis kūnų prisikėlimu įžengiant į nepaliaujamą vienybę su Juo. Dievas nuolat šaukia mus augti meile ir mokinyste. Turime visada klausytis mums bylojančio Dievo žodžio, kuris tampa kviečiančiu Dievo ženklui. Reikia skaityti Raštą, kad klausytumės nepaliaujamai skambančio Dievo balso. Rašto sudėtingumas ir jo neišsemiamas gylis neturėtų atimti drąsos pradėti skaityti. Esame pašaukti skaityti Bibliją ne todėl, kad turėtume už tai atsiskaityti tarsi per egzaminą mėnesio ar metų pabaigoje. Tiesa, tas „testas“ bus mūsų gyvenimo pabaigoje, tačiau tada mūsų paklaus apie meilę, o ne apie mūsų išprusimą Šventojo Rašto srityje. Dievas davė Raštą būtent tam, kad padėtų mums išlaikyti tą meilės testą. Mūsų neturi gluminti tai, ko apie Raštą nežinome. Turėtume būti paguosti tuo, kad Dievas mums davė Raštą kaip augimo tikėjimu, viltimi, meile ir vienybe su juo priemonę.

Augsime vienybėje su Dievu, kai pradėsime kasdienių Rašto skaitymų programą ir ištikimai ją vykdysime. Nelengva suvokti kuklaus išipareigojimo, už kurį atlyginama diena po dienos, metai iš metų, svarbą. Kasdienio Rašto skaitymo vaisius yra veikiau išgyvenamas, negu apra-



šomas dalykas, nes jo daromas poveikis yra giluminis.

Vienas iš nuostabių gamtos paminklų yra Kolorado upės pro uolienas pragrauztas Didysis kanjonas. Ši erozija vyko gana lėtai, tačiau dabar geologiniai sluoksniai atskleidžia fantastišką rezultatą. Kazkas panašaus gali atsitikti ir mums. Kasdieną turime 1440 minučių gyvenimo. Jei iš jų 15 minučių praleisime maldingai klausydamiesi Dievo žodžio, bylojančio mums per Biblijos žodžius, tai padarys įtaką likusioms 1425 minutėms. Jei kasdien praleisime po keletą minučių vienuoje su Dievo žodžiu, bėgant metams, tai suvaidins reikšmingą vaidmenį mums keičiantis Kristuje.

Tačiau reiktų įspėti, kad Bibliją nėra maginė knyga, pati savaime ji negali pakeisti mūsų gyvenimo, nesvarbu, kiek ją skaitome. Tačiau ji gali būti priemonė, per kurią ta pati Šventoji Dvasia, įkvėpusi Biblijos autorius, gali įkvėpti mus – ir ne tik įkvėpti suprasti, ką skaitome, bet ir leisti mums įžengti į tą tikrovę, apie kurią skaitome. Šventajame Rašte mus šventina tai, kad per Rašto žodžius galime klausytis Dievo žodžių ir, klausydamiesi ir paklusdami Dievo žodžiui, galime būti perkeisti pagal Jo paveikslą.

Trumpai tariant, Bibliją nėra knyga, kurią reiktų išmokti ir išisavinti, panašiai kaip senovės istorijos vadovėlių. Tai taip pat ne detektyvinis romanas, kurį perskaitytę vieną kartą narpliodami siužeto intriga padedame į šalį. Bibliją yra knyga, prie kurios mums reikia grįžti kasdien iš naujo perskaitant jau pažįstamas ištraukas, kad geriau galėtume suvokti jų atskleidžiamą slėpinį. Jei norime įžengti į šį Dievo žodžio slėpinį, visą gyvenimą trukšiantis Dievo žodžio klausymasis gali prasidėti jau šiandien nuo 15 minučių skaitymo. Galime čia pat imtis skaityti Evangeliją pagal Luką. Po to tęsti šį išipareigojimą likusį gyvenimą.

Nepakanka vien tik išipareigoti skaityti Bibliją. Būtina imtis skaitymo tam tikru būdu; turime puoselėti lūkestį, kad įvyks tam tikri dalykai; mums reikalinga praktinė pagalba įveikti sudėtingas Šventojo Rašto vietas. Išgirdę Dievo žodį, turime jam paklusti. Toliau aptarsime tai ir kitus dalykus, tačiau pirmiausia privalome skaityti kasdien ir ištikimai. Pradėkime šiandien, tęskime rytoj ir per kitas dienas.

*Parengė K. L.
(„Bažnyčios žinios“,
2006 lapkričio 30, Nr. 22)*

Dvasiniai skaitiniai „Evangelijos šviesa“

Adolfas Daukšienė

Dar tebešvęsdamit Jubiliejinius šv. Pauliaus metus sulaukėme kitų gražių Jubiliejinių Evangelijos žinios tūkstantmetei Lietuvai metų. Ką kalba šie laiko ir istorijos ženkliai? Atsigręžkime į Šventąjį Raštą – Dievo Žodį, nes tik jame per Jėzų Kristų rasime kelią į laimę. Imkime šį kartą į rankas Evangeliją pagal Morkų, tapkime jos epizodų dalyviais bei bendraveikėjais ir pajuskime, su kokia jėga ir galia didžiausias visų laikų išmilylėjis Dievas bando prakalbinti kiekvieno širdį, tetrokšdamas vienintelio dalyko – išmokyti mus mylėti. Tik tada, kai išmoksime mylėti, nieko neberekės mokyti.

Skaitinių ciklas parengtas pagal Silvano Fausti SJ knygą „Evangelijos atminimas ir pasakojimas“.

1. Žmogaus formavimo žaizdras

Senojo Testamento žmonių apsisvalymo vieta buvo dykuma – tyrai su savo karščiu ir neaprėpiamu smėliu, puikiai primenančiu dvasinę dykumą, kur jaučiamės apleisti, vieniši, tušti, neužpildyti, nepatenkinti, nelaimingi. Dykuma yra laisvės ir gundymų vieta, Dievo ištikimybės ir mū-

sų abejonių, meilės ir ginčų, ėjimo ir sklupimų vieta. Tai žmogiškosios egzistencijos vieta, kurioje daug visokių Dievo dovanų ir įvairių mūsų išdavysčių. Gyvenimą čia slepia mūsų blogis, tačiau džiugina saugantis debesis, kelią rodanti ugnis, maitinanti mana, troškulį malšinantis vanduo ir

2008 06 29 - 2009 06 29 m. – apaštalo šv. Pauliaus metai

Popiežiaus katechezės apie apaštalą Paulių

Ketvirtoji katechezė: Pauliaus mokymas apie apaštalytės prasmę ir esmę
Bragūs broliai ir seserys!

Praėjusį trečiadienį kalbėjau apie didžiulę pervartą šventojo Pauliaus gyvenime po jo susitikimo su Kristumi. Jėzus įžengė į jo gyvenimą ir persekioją paverė apaštalu. Šis susitikimas ženklino jo misijos pradžią: Pauliaus nebegalėjo gyventi taip, kaip anksčiau, pajuto, kad Viešpats davė jam užduotį skelbti Evangeliją kaip apaštalu. Būtent apie šį naują jo gyvenimo būvį, t. y. apie jo būvimą apaštalu, šiandien ir norėčiau kalbėti. Paprastai, vadovaudamiesi Evangelija, su „apaštalo“ titulu tapatiname Dvyliką, norėdami nurodyti tuos, kurie lydėjo Jėzų bei klausėsi jo mokyimo. Tačiau apaštalu jaučiasi esąs ir Paulius, todėl akivaizdu, kad pauliškoji apaštalytės sąvoka Dvylikos grupėje neapsiriboja. Tiesa, Paulius savo atvejį aiškiai skiria nuo tų, kurie apaštalais buvo pašaukti anksčiau už jį (plg. Gal 1, 17): jiems Bažnyčios gyvenime pripažįstama ypatinga vieta. Ir vis dėlto Paulius, kaip visiems žinoma, laiko save apaštalu siaurąja šio žodžio prasme. Juk iš tiesų niekas krikščionybės įstatų laikotarpiu nenukeliavo sausuma ir jūra tiek kilometrų, kiek jis, turėdamas prieš akis tikslą skelbti Evangeliją.

Tad jis laikėsi apaštalytės sąvokos, platesnės už susijusią vien su Dvylikos grupėje ir pirmiausia perteiktos šventojo Luko Apaštalu darbuose (plg. Apd 1, 2, 26; 6, 2). Juk Pirmajame laiške korintiečiams Paulius „Dvylika“ ir „visus apaštalus“ mini kaip dvi skirtingas grupes, kurioms pasirodė Prisiikėlusysis (plg. 15, 5, 7). Tada pačiame tekste jis toliau save nuolankiai vadina „mažiausiu iš apaštalu“, lygina save su ne laiku gimusiuoju ir sako: „Esu <> nevertas vadintis apaštalu, nes esu persekiojęs Dievo Bažnyčią. Bet Dievo malone esu, kas esu, ir jo man suteiktoji malonė neliko bergždžia. Aš daugiau už juos visus esu įdėjęs triūso, žinoma, ne aš, o su manimi esanti Dievo malonė“ (1 Kor 15, 9–10). Metafora apie ne laiku gimusį išreiškiamas didžiausias nusizėminimas; ji taip pat pasitaiko šv. Ignoto Antiochiečio Laiške romiečiams: „Aš žemiausias iš visų, ne laiku gimusysis, tačiau man bus leista būti kažkuo tada, kai pasieksiu Dievą“ (9, 2). Ką Antiochijos vyskupas sako apie savo būsimą kankinystę, numatyda-

mas, kad ji perkeis jo nekilnų būvį, tą patį apie savo apaštališkąsias pastangas kalba šventasis Paulius: jomis reikiąsiai vaisinga Dievo malonė, gebanti nevykusį žmogų paversti nuostabiu apaštalu. Persekiojimas tampa Bažnyčios steigėju – štai ką Dievas padarė iš to, kuris Evangelijos požiūriu galėjo būti laikomas netikėtu!

Kas gi, šventojo Pauliaus supratimu, jį ir kitus padaro apaštalais? Jo laiškuose iškyla trys pagrindiniai apaštalo požymiai. Pirmas, jis turi būti regėjęs Viešpatį (plg. 1 Kor 9, 1), t. y. turi būti su juo susitikęs taip, kad tas susitikimas būtų nulėmęs jo gyvenimą. Panašiai Laiške galatams (plg. 1, 15–16) jis sako, jog Dievas, savo malone apreiškdamas jam savo Sūnų, pašaukė, negana to, išrinko jį skelbti Gerąją Naująją pagonims. Galiausiai apaštalu žmogų padaro Viešpats, o ne pretenzija. Apaštalas save apaštalu padaro ne pats, jį apaštalu padaro Viešpats: tad apaštalas turi nuolat palaikyti santykį su Viešpačiu. Paulius ne be pagrindo kalba apie būvimą „pašauktuoju apaštalu“ (Rom 1, 1), t. y. apie būvimą pašauktu apaštalu „ne žmonių ir ne per žmogų, bet paties Jėzaus Kristaus ir jį iš numirusio prikėlusio Dievo Tėvo“ (Gal 1, 1). Štai pirmasis požymis – būti regėjusiam Viešpatį, būti jo pašauktam.

Antrasis bruožas yra „būvimas pasiųstam“. Graikiškas žodis *apostolos* reiškia „pasiųstasis, paskirtasis pasiuntiniu“, t. y. žymi šauklį ar žinios perteikėją; tad jis turi veikti kaip įpareigotasis ar siuščiančiojo atstovas. Dėl šios priežasties Paulius save apibūdina kaip „Kristaus Jėzaus apaštalą“ (1 Kor 1, 1; 2 Kor 1, 1), t. y. kaip jo delegatą, taip atsidavusį jo tarnybai, kad net save vadina „Jėzaus Kristaus tarnu“ (Rom 1, 1). Vėl į pirmą planą iškyla kito iniciatyva, iniciatyva Dievo Jėzuje Kristuje, kurio esame visiškai saistomi; tačiau pirmiausia pabrėžiama tai, kad iš jo gauta jo vardu atliktina misija, į šalį nustumiant aboliučiai visus asmeninius interesus.

Trečioji sąlyga – „Evangelijos skelbimas“, lydimas Bažnyčių įsteigimo. „Apaštalas“ negali ir neturi būti vien garbės titulas. Apaštalytė konkrečiai ir dramatiškai reikalauja visos atitinkamo subjekto egzistencijos. Pirmajame laiške korintiečiams Paulius sušunka: „Ar aš ne apaštalas? Argi nesu regėjęs mūsų Vieš-

apšviečiantis bei gyvenimą teikiantis Žodis. Dykuma yra žaizdras, kuriame Dievas formuoja žmogų. Evangelija pagal Morkų ir prasideda dykumos epizodu.

Mūsų pagalba ir pavyzdys dykumoje yra Jėzus. Jo gundymai dykumoje mums rodo, kad Dievas solidarizuojasi su mumis ir vargingomis mūsų pastangomis gyventi laisvėje. Jo krikštas yra lyg vergovės pabaigą žymintis Raudonosios jūros perėjimas. Tačiau dar reikia pereiti dykumą, kurioje siautėja priešas, norintis mus pražudyti, sustabdyti arba net atgal sugrąžinti. Jėzus padeda nueiti kiekvieno istorijos kelią. Visas Jėzaus gyvenimas nuo pradžios iki pabaigos buvo dykuma ir bandymas, gundymas ir kovos.

Prašykime Viešpatį suvokimo, jog išbandymai išgrynina. Melskime supratimo, kad gebėtume atpažinti gundymą. Ir valios, kad jį įveiktume.

paties Jėzaus? Ar jūs ne mano darbo vaisius Viešpatyje?“ (9, 1). Panašiai jis kalba Antrajame laiške korintiečiams: „Jūs patys esate mūsų laiškas <>. Jūs pasirodėte esą Kristaus laiškas, kurį mes, patarnaudami jums, surasėme ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia, ne akmens plokštėse, bet gyvų širdžių plokštėse“ (3, 2–3).

Tad nestebėtina, kad Auksaburnis Paulių pavadina „deimantine siela“ (*Sermones Panegyrici in Solemnitates*, 1, 8) ir tęsia: „Kaip ugnis užgrūdina įvairias medžiagas <>, lygiai taip Pauliaus žodžiai jo reikalui patraukdavo tuos, su kuriais jis užmegzdavo ryšį, ir tie, kurie jam būdavo priešiški, pagauti jo kalbų tapdavo šios dvasinės ugnies maistu“ (*ten pat*, 7, 11). Tai paaiškina, kodėl Paulius apaštalus apibrėžia kaip „Dievo bendradarbius“ (1 Kor 3, 9; 2 Kor 6, 1), kuriuose veikia Jo malonė. Būdingas tikrojo apaštalo elementas, kurį Paulius gerai iškelia aiškėn, yra savotiškas Evangelijos ir evangelizuojančiojo sutapimas; jiems abiem skirtas toks pats likimas. Niekas taip, kaip Paulius, nėra pabrėžęs, kad Kristaus kryžiaus skelbimas atrodo kaip „papiiktinimas ir kvailystė“ (plg. 1 Kor 1, 23); tokio skelbimo daug kas nesupranta ir jį atmeta. Taip buvo anuomet, ir neturi stebinti, kad taip yra ir šiandien. Tad apaštalas turi dalytis šiuo likimu atrodyti kaip „papiiktinimas ir kvailystė“, ir Paulius tai žino – tokia yra jo gyvenimo patirtis. Ne be ironiškos potekstės korintiečiams jis rašo: „Man atrodo, kad Dievas mums, apaštalam, paskyrė paskučiausią vietą, tarsi nu-teistiesiems myriop. Mes pasidarėme reginys pasauliui, angelams ir žmonėms. Mes kvaili dėl Kristaus, o jūs išmintingi Kristuje. Mes silpni, o jūs stiprūs; jūs gerbiami, o mes niekais laikomi. Iki šios valandos badaujame ir trokštame, esame nuogi ir mušami, esame be pastogės ir vargstame, darbuodamiesi savo rankomis. Keikiami mes laiminame, persekiojami iš-tveriam, piktžodžiaujami maloniai atsakome. Iki šiol esame laikomi pasaulio sąslavomis, visų atmatomis“ (1 Kor 4, 9–13). Štai šventojo Pauliaus apaštališko gyvenimo autoportretas – visuose varguose viršų ima būvimą Dievo palaimos bei Evangelijos malonės nešėju džiaugsmas.

Nukelta į 4 p.

Atkelta iš 3 p.

Paulių apskritai atkaklios ištvėmės visuose sunkumuose idėja sieja su to meto stoikų filosofija, tačiau jis įveikia grynai žmogiškąją perspektyvą pasitelkdamas Dievo ir Kristaus meilę: „Kas gi mus atskirs nuo Kristaus meilės? Ar vargas? Ar prispauda? Ar persekiojimas? Ar badas? Ar nuogumas? Ar pavojus? Ar kalavijas? Parašyta: *Dėl tavęs mes žudomi ištisą dieną, laikomi pjautinomis avimis*. Tačiau visa mes lengvai nugalime dėlei to, kuris mus pamilo. Ir aš esu tikras, kad nei mirtis, nei gyvenimas, nei angelai, nei viešpatystės, nei dabartis, nei ateitis, nei galybės, nei aukštumos, nei gelmės, nei jokie kiti kūriniai negalės mūsų atskirti nuo Dievo meilės, kuri yra mūsų Viešpatyje Kristuje Jėzuje“ (*Rom 8, 35–39*). Visose šiose permainose Paulių veda būtent toks tikrumas, toks džiaugsmas – niekas negali atskirti mūsų nuo Dievo meilės. O ši meilė yra tikrojo žmogaus gyvenimo meilė.

Kaip matome, Paulius dovanojo save Evangelijai visą: galėtume sakyti ištisą dieną, be pertrūkio! Ir jis savo tarnybą vykdė ištikimai ir džiugiai, kad vienaip ar kitaip išgelbėtų bent kai kuriuos (*plg. 1 Kor 22*). Ir nors žinojo, kad jiems yra tėvas (*plg. 1 Kor 4, 15*) ar net motina (*plg. Gal 4, 19*), jis Bažnyčių atžvilgiu laikėsi besąlygiškos tarnystės nuostatas, įstabiai šitai paaiškindamas taip: „Mes juk nesame jūsų tikėjimo viešpatiai, bet tik jūsų džiaugsmo talkininkai“ (*2 Kor 1, 24*). Štai visų laikų visų Kristaus apaštalų misija – būti tikrojo džiaugsmo bendradarbiais.

Dvasiniai skaitiniai „Tikėjimo žingsniai“

Adolfas Daukšienė

9. Lauk Dievo skirto laiko /tesinys/

Labai svarbi krikščioniško gyvenimo tiesa: Dievas viskam turi savo laiką (*Ekl 3, 1-8*). Žmogus gi nori išprausti Dievą į savo grafiką ir, jei nesulaukia Jo pagalbos, pradeda manyti, kad kažkur kažkokia netvarka. Žinojimas, kad viskam yra metas – tai raktas, kad išvengtum nusivylimo, baimės, pagundoms viską mesti. „Nepailskime daryti gera <...>, jei neaptingsimė savo metu pjausime derlių“ (*Gal 6, 9*).

Šiandienė tavo būseną – vakarykštės sėjos vaisius. Tai sunku pripažinti, todėl kaltini kitus arba velnią. Tačiau velnias nieko negali padaryti, kol pats jam nesuteiksi progos. Daugelis pavargsta kažkur pakeliui gyventi pagal Dievo žodį. Tik vienas Dievas žino, kiek kartų esi pasidavęs, nors tavo laikas būdavo taip arti. Nepavark laukdamas išgydymo! Silpnumas – tai atsisakymas, pasidavimas, sugniužimas. Jis ir sutrukdė laukti savojo meto.

Daugelio dalykų kūno akimis nepastebime. Tikėjimo mūšio laukas – mūsų mintys, ir jose pirmiausia pasiduosi silpnumui, nes velnias pakiš mintį: „Niekas nesikeičia. Dievas nesirūpina tavimi. Tu nevertas.“ Jo tikslas priversti tave pailsti, suglebti dvasia (*Žyd 12, 3*). Nugalėk sėtoną žodžiu: „Parašyta...“.

Dar vieni sąžatai – savo patirties lyginimas su kitų tikinčiųjų išgyvenimais. Nepasiduok pavydžiui nei svyravimams, o bambėti – tikras nuodas, kuris sunaikina gerą Dievo darbą. Sulaukti Dievo nustatyto laiko labai sunku. Jis nepavėluos, tikrai ateis (*Hab 2, 2-3*). Pasitikėk Dievu (*Iz 48, 28-31*), ir Dievas savo laiką tave gausiai apdovanos, neįmanomus dalykus paversdamas tikrove.

Skaitytojų kūryba

Edvardas Urbonas

Ačiū, Dieve, už gražiausią žemę šalį...

Viešpatie, Tavo visagalio žodžio palydėti,
Štai esam čia, mažam lopinėly žemės Lietuvos.
Tavo įkvėpti, išmokome ją gerbti ir mylėti,
Šventai saugoti ir neapleisti jos niekad, niekados!
Kelionėje klydom, klupome ir kėlėmės,
Giedojom džiaugsmo giesmes ir verkėme dažnai.
Bet Tavimi, o Dieve, visada pasitikėjom,
Ir niekada Tu mūsų vienų nepalikai.
Ačiū, Dieve, už gražiausią žemę šalį,
Ačiū už Laisvės perlą, siųstą iš Dangaus.
Tik Tavo globoje gyventi tautos gali,
Ant Tavo delnų, o Dieve, likimas žmogaus.

Birutė Vasylienė

Vasario 16-oji Tautos šventovėje

Po šventinių renginių mieste daugelis kauliečių atskubėjo ir į Kristaus Prisikėlimo šventovę. Čia 18 val. jų laukė iškilmingos šv. Mišios, kurias aukėjo parapijos klebonas dekanas mons. Vytautas Grigaravičius. Šv. Mišių metu giedojo prof. Albino Petrausko vadovaujamas mišrus choras „Leliukai“, vargonavo Dalia Jatautaitė.

Homiliją monsinjoras pradėjo B. Brazdžionio žodžiais, sakydamas, kad taip nori sužadinti meilę ir pasididžiavimą mūsų unikalia tauta, mažyčiu kraštu, jo grožiu ir turtinga istorija. Jis prisiminė sovietmetį, kai Vasario 16-ąją nebuvo giedamas Lietuvos himnas, nebuvo sakomi pamokslai laisvės tema, tačiau kiekvieno dorą lietuvio šeimoje ši šventė buvo švenčiama tyliai, ramiai. Ši data iš lūpų į lūpas, iš kartos į kartą buvo perduodama ir lydėjo lietuvius net tolimuosiuose Sibiro tremties kampeliuose. Ji buvo viltis ir tikėjimas, kad ateis diena, kai vėl būsimė laisvi. Ir stebuklas įvyko – šiandien galime džiaugtis ir laisvai kurti savo ateitį.



Šv. Mišias klebonas baigė, kviesdamas sugiedoti Lietuvos himną.

Po to choras „Leliukai“ tęsė koncertą. Skambėjo dainos apie Lietuvą: „Malda už tėvynę“, „Tėvynė mūsų“, „Lietuva brangi“, „Laisvės varpas“, Casta Diva iš V. Belinio operos „Norma“, solo smuiku griežė U. Petrauskaitė.



Koncertą eilėmis papuošė aktorė Olita Dautartaitė. Ji skaitė Bernardo Brazdžionio ir Jono Strielkūno posmus apie Lietuvą, jos gamtos grožį, apie lietuvio ilgesį ir meilę būnant toli nuo tėvynės.

Pasibaigus šventiniam koncertui jo iniciatorius Vitas Bancevičius pasveikino visus su švente, padėkojo mons. Vytautui Grigaravičiui, merui Andriui Kupčinskui, Olitai Dautartaitėi, profesoriui Albinui Petrauskui ir Daliai Jatautaitėi. Profesorius A. Petrauskas šiomis dienomis buvo apdovanotas Kauno Santakos Garbės ženklų, todėl jam visi sugiedojo „Ilgiausių metų“.



Parapijos gyvenimo atspindžiai

Neringa Vaišvilienė

Šeima: Ar Dievas už vargą atlygina vaikais?

Sausio 25 dieną, sekmadienį, Kaune vyko Atsinaujinimo diena „Šeima: ar Dievas už vargą atlygina vaikais?“ Šiame renginyje dalyvavo daug šeimų, o tarp jų ir Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos šeimos.

Atsinaujinimo dienos rengėjai – katalikų bendruomenė „Gyvieji akmenys“ ir Lietuvos šeimos centras. Renginio metu išklauseme dvi konferencijas, o po to, pasirinkę darbo grupes, mokėmės naujai pažvelgti į tai, kas svarbiausia šeimos gyvenime – vaikus, tėvų santykį su jais, žmogaus lytiškumo problemas. Buvo smagu matyti tiek daug šeimų, kurios susidomėjusios klausėsi paskaitų ir susikaupusios dalyvavo iškilmingoje Eucharistijos šventėje – šv. Mišiose, kurias aukėjo arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Prisikėlimo parapijos šeimų bendruomenei šis renginys paliko didelį įspūdį, nes buvo įdomus, naudingas ir prasmingas. Mūsų šeimos dvasiškai praturtėjo, pasisėmė naujų žinių ir puikiai praleido sekmadienį.

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiuvi „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222

El. paštas: prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: www.prisikelimas.lt. Tiražas 1000 egz.

Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas monsinjoras Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai: Gediminas Žukas, Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Adolfas Daukšienė, Dalė Starkutė.

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis